

Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de oprichting van een Hoge Raad voor Deontologie van de gezondheidszorgberoepen en de hangende hervorming van de Orde van Geneesheren

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: De commissie voor Sociale Aangelegenheden van de Senaat bespreekt een wetsvoorstel tot oprichting van een Hoge Raad voor Deontologie van de gezondheidszorgberoepen en tot vaststelling van de algemene beginselen voor de oprichting en de werking van de Orden van de gezondheidszorgberoepen. Binnenkort wordt daarover gestemd. Op basis van dit wetsvoorstel kunnen artsen die hun voornaamste beroepsactiviteit uitoefenen in een Vlaams-Brabantse gemeente met taalfaciliteiten, namelijk de faciliteitengemeenten rond Brussel en de gemeente Bever, zich inschrijven op de lijst van de provinciale raad van de Orde van Geneesheren van Waals-Brabant, tegen het advies van de Raad van State in.

Dat lijkt mij in te gaan tegen de opdeling van België in verschillende gemeenschappen. Bovendien impliceert de oprichting van de Hoge Raad voor Deontologie van de gezondheidszorgberoepen – een nieuwe federale structuur – een federale recuperatie van de gezondheidszorg. Nochtans is deze materie door de bijzondere wet van 8 augustus 1980 een bevoegdheid van de gemeenschappen. Dit alles gaat regelrecht in tegen het Vlaams regeerakkoord van 2004 dat duidelijk stelt: “Meer Vlaanderen (...) Vele uitdagingen en problemen van mensen in Vlaanderen kunnen niet of niet afdoende worden aangepakt omdat Vlaanderen niet of niet volledig over de bevoegdheden of hefboomen beschikt om dat effectief te doen. Daarom engageren de Vlaamse regeringspartijen er zich uitdrukkelijk toe om alles in het werk te stellen om de bekende resoluties van het Vlaams parlement van 3 maart 1999, zoals die recent werden geactualiseerd, op korte termijn te realiseren. Concreet gaan zij dus voor volledig Vlaamse bevoegdheden voor gezondheidszorg en gezinsbeleid, ontwikkelingssamenwerking en zo meer.”

Voor zover ik weet, zit de VLD niet alleen in de federale, maar ook in de Vlaamse Regering. Blijkbaar gaat die partij akkoord om op federaal niveau deze Hoge Raad voor Deontologie van de gezondheidszorgberoepen goed te keuren. De vraag rijst dan waar de cohesie van de regeringsverklaring blijft. We drijven weer een stukje verder af van de defederalisering van de gezondheidszorg en komen dichterbij de buurt van de PS-doelstelling, namelijk een herfederalisering van de preventieve gezondheidszorg, wat in La Libre Belgique van 12 januari 2007 werd gepubliceerd als stap naar de herfederalisering van de hele gezondheidszorg.

Is de minister op de hoogte van deze wetsvoorstellen in de betreffende senaatscommissie? Is ze het eens met dit wetsvoorstel of vindt ze dat – in het belang van een kwaliteitsvolle en continue dienstverlening aan de patiënt – alle artsen die in eenzelfde provincie hun voornaamste beroepsactiviteit uitoefenen, gebonden moeten zijn aan dezelfde territoriale regels en plichten? Plant de minister overleg met de federale minister van Volksgezondheid?

Wanneer kan ik de minister over de juiste overheveling van bevoegdheden aanspreken? Wanneer kan ik eindelijk eens een vraag stellen over meer defederalisering, wat trouwens in de regeringsverklaring staat? Tot nu toe heb ik alleen maar vragen kunnen stellen over een dreigende en reële herfederalisering van de gezondheidszorg.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik sluit mij graag aan bij de vraag van de heer Tack. Het wetsvoorstel waarvan sprake is, heeft verregaande gevolgen voor het Vlaamse gezondheidsbeleid omdat artsen in de Vlaamse Rand rond Brussel ook bij de Waalse verenigingen voor huisartsen kunnen aansluiten, ondanks een negatief advies van de Raad van State en niettegenstaande ernstige bezwaren, uitgedrukt door de doktersgilde Van Helmont, de Vlaamse Geneeskundige Kring, de Nederlandstalige afdeling van de Nationale Raad van de Orde van Geneesheren en vzw de Rand.

Het wetsvoorstel werd in tweede lezing ongewijzigd goedgekeurd door de senaatscommissie Sociale Zaken. De indieners van het ontwerp beweren dat ze gewoon de bestaande toestand verder gedogen in afwachting van een definitieve regeling bij een volgende staatshervorming. Daartegenover stelt de Vlaamse Geneeskundige Kring dat de huidige toestand berust op een dubieuze interpretatie van een koninklijk besluit en in strijd is met de grondwettelijke verdeling van België in taalgebieden, gemeenschappen en provincies. De Raad van State bevestigde dat het wetsvoorstel in strijd is met de huidige taalwetgeving. De artsen werkzaam in het Nederlandse taalgebied die voor een aantal aspecten van de volksgezondheid onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap ressorteren, dreigen zo aan de Vlaamse regelgeving te worden onttrokken.

Als dit wetsvoorstel wordt goedgekeurd, wordt de keuzemogelijkheid van de artsen in de Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel en in Bever voor het eerst ondubbelzinnig en waarschijnlijk definitief in de wet verankerd. Zo wordt een nieuwe stap gezet in de aansluiting van deze gemeenten bij Brussel. Die wet kan dan door de Franstaligen die werkzaam zijn in andere gezondheidszorgberoepen – apothekers, tandartsen, kinesisten, paramedici, verpleegkundigen, vroedvrouwen en zo meer – in die voornoemde gemeenten als precedent worden ingeroepen om op basis van het non-discriminatieprincipe ook aan te sluiten bij hun respectievelijke beroepsgroep in Waals-Brabant. Welke middelen zal de Vlaamse Regering aanwenden om de territoriale bevoegdheidsoverschrijding tegen te gaan, zoals vermeld in de aanvullende regeringsverklaring van 18 mei 2005?

De minister voert een actief en sterk gezondheidsbeleid. Is ze het ermee eens dat dit wetsvoorstel haar beleid kan ondermijnen? Wat zal ze hiertegen ondernemen? Overweegt ze om bij de Vlaamse Regering te pleiten voor het invoeren van een belangenconflict?

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Wij stellen ook vast dat deze regelgeving in de maak is en wet dreigt te worden. Onze fractie is het daarmee niet eens en onze collega's in Kamer en Senaat zullen dat ook niet goedkeuren. We moeten zoeken naar een middel dat ervoor zorgt dat de wet niet wordt toegepast. Er is de mogelijkheid van het belangenconflict of, eens de wet er is, het beroep bij het Arbitragehof. Wij zijn het er niet mee eens dat men op het federale niveau deze weg inslaat, maar het voordeel van een eventuele wet is de mogelijkheid van het beroep.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik ben inderdaad op de hoogte van de wetsvoorstellen die op 24 januari 2007 in de commissie voor Sociale Aangelegenheden zijn besproken. Door de oprichting van een Hoge Raad voor Deontologie van de gezondheidszorgberoepen en tot vaststelling van de algemene beginselen voor de oprichting en de werking van de Orden van de gezondheidszorgberoepen zullen de artsen die hun voornaamste beroepsactiviteit uitoefenen in een Vlaams-Brabantse gemeente met taalfaciliteiten zich kunnen inschrijven op de lijst van de provinciale raad van de Orde van Geneesheren van Waals-Brabant, zegt de heer Tack. In de tekst van artikel 9 van het wetsvoorstel staat die mogelijkheid niet expliciet vermeld. In de memorie van toelichting bij dit artikel is dat wel het geval.

De tekst van het wetsvoorstel zelf heeft het over een keuzemogelijkheid voor beoefenaars die hun voornaamste beroepsactiviteit hebben in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad om zich in te schrijven op de lijst van de provincie Vlaams-Brabant of van Waals-Brabant. Deze mogelijkheid geldt “onverminderd andersluidende bepalingen in een wettelijke regeling die de orde van een specifieke categorie bedoeld in artikel 3, § 1, betreft”.

De orde van een specifieke categorie van beoefenaars heeft de mogelijkheid om een keuzemogelijkheid in te voeren voor de beoefenaars met hun voornaamste beroepsactiviteit in de faciliteitengemeenten rond Brussel en in Bever. In die zin is uw opmerking zeker terecht. Mevrouw De Schamphelaere en de heer Beke hebben een amendement ingediend om de zinsnede “onverminderd andersluidende bepalingen in een wettelijke regeling die de orde van een specifieke categorie bedoeld in artikel 3, § 1, betreft” te schrappen en zo die keuzemogelijkheid voor beoefenaars met hun voornaamste beroepsactiviteit in de faciliteitengemeenten rond Brussel en de gemeente Bever onmogelijk te maken.

Voor de wetsvoorstellen tot oprichting van een orde van artsen, orde van apothekers en orde van kinesitherapeuten wordt de keuzemogelijkheid beperkt. In de wetsvoorstellen staat dat over deze personen “die hun voornaamste beroepsactiviteit uitoefenen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest” dat ze “naar eigen keuze” worden “ingeschreven op de lijst van de provinciale raad van Vlaams-Brabant of op de lijst van de provinciale raad van Waals-Brabant”. In deze wetsvoorstellen is dus geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid die voorlopig wordt gecreëerd via artikel 9 van het wetsvoorstel tot oprichting van een Hoge Raad voor Deontologie van de gezondheidszorgberoepen en tot vaststelling van de algemene beginselen voor de oprichting en de werking van de orden van de gezondheidszorgberoepen.

Ik steun ten volle het initiatief van mevrouw De Schamphelaere en de heer Beke om het wetsvoorstel te amenderen opdat de goedkeuring van dit wetsvoorstel geen inbreuk op het territorialiteitsbeginsel zou impliceren. U kent de aandacht en de bezorgdheid van deze regering voor de problematiek van de Vlaamse Rand.

Ik plan hierover geen overleg met mijn federale collega. Dit wetsvoorstel wordt in de Senaat behandeld. Het al dan niet goedkeuren van het amendement van mevrouw De Schamphelaere en de heer Beke behoort tot de verantwoordelijkheid van de leden van de Senaat. Vermits het een voorstel van wet betreft, is het de bevoegdheid van het Vlaams Parlement om al dan niet een belangenconflict in te roepen. Elk parlamentslid moet dus zelf oordelen of hij of zij dat wenst te doen. Ik moet er wel op wijzen dat het inroepen van een belangenconflict betekent dat het dossier verschillende maanden ongewijzigd zal blijven, waardoor het betwiste punt wel gelijk in voege blijft.

Als het amendement niet wordt aanvaard en het wetsvoorstel dus ongewijzigd blijft, kan de Vlaamse Regering beslissen om naar het Arbitragehof te stappen om dit artikel aan te vechten. In elk geval zal ik de Vlaamse Regering voorstellen om dat te doen.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Het is een eigenaardige situatie. Dezelfde partijen die in de federale regering zitten en dit wetsvoorstel eventueel goedkeuren, zouden in de Vlaamse Regering een procedure bij het Arbitragehof opstarten. Dat lijkt mij compleet kafkaïaans. Hoe gaat u uw collega's ervan overtuigen om een procedure op te starten? Hoe gaat u deze werkwijze consequent verdedigen voor de kiezer? Dat is voor mij onbegrijpelijk.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik heb dezelfde opmerking als de heer Tack. We werken immers op verschillende niveaus. We kunnen op het niveau van de Vlaamse Regering perfect een consensus vinden om het belangenconflict in te roepen of naar het Arbitragehof te stappen. Ik verwacht geen problemen. De partijen die op twee niveaus werken, kunnen dat intern oplossen. Ook de aanvullende regeringsverklaring van mei 2005 heeft het erover. Ik ben blij dat de minister dit in overweging wil nemen en het zal voorleggen aan de Vlaamse Regering. We zullen dit punt zeker opvolgen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik voel me door de opmerking van de heer Tack aangesproken. Er is geopteerd voor deze wet, die na de Senaat nog naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers moet, omdat ze progressieve wijzigingen bevat die we graag doorgevoerd zouden zien. Er is slechts één facet waarmee we het niet eens zijn, namelijk de aansluitingsmogelijkheid bij een Waals-Brabantse afdeling van de Orde van Geneesheren. We zullen de minister steunen om met dat artikel naar het Arbitragehof te stappen. Daar bereiken we twee dingen mee. Ten eerste kunnen we zo de progressieve wijzigingen aan de federale regelgeving echt uitvoeren. Ten tweede zullen we zo de schending van het territorialiteitsbeginsel niet bekrachtigen. Het invoeren van een belangenconflict zorgt ervoor dat de schending gewoon blijft bestaan. Op het terrein verandert er dus niets.

We kiezen ervoor om via de verbetering van de wetgeving de 80 percent die we vandaag al kunnen binnenhalen ook effectief binnen te halen, en de laatste 20 percent af te dwingen via de Vlaamse Regering en een klacht bij het Arbitragehof. Dat lijkt wat kafkaïaans, maar dat vloeit voort uit de aard van ons staatsbestel. We willen ons politieke handelen niet modelleren naar die staatstructuren, maar we zullen evenmin het kind met het badwater weggooien.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: De heer Caron heeft het al gezegd: we moeten nagaan hoe we het beste resultaat bereiken. Het beste zou zijn als men de amendementen van mevrouw Mia De Schamphelaere zou aanvaarden. We laten die zorg over aan de collega's van het federale niveau. Als Vlaams-Brabander stelt dat me gerust, want we kunnen in de toekomst een strakke houding handhaven.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: De heer Demesmaeker heeft dezelfde vraag gesteld aan de minister die bevoegd is voor de Vlaamse Rand.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer Tack, ik hoop dat deze gedachtewisseling u ervan heeft overtuigd dat onze overredingskracht tot resultaten zal leiden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.